

uw email van: 23 februari 2021
uw kenmerk: -
ons kenmerk: 21 018 kw
betreft: sleufsilos met bouwhoogte van 3 meter buiten het bouwvlak
aanvrager: VOF Schep
locatie: Zuidbroek 153 te Bergambacht
adviesaanvraag ontvangen: 23 februari 2021

Aan het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Krimpenerwaard

Woerden, 29 maart 2021

Geacht college,

Aanvraag

Uw adviesaanvraag betreft de aanwezigheid van sleufsilos met een bouwhoogte van 3 meter buiten het bouwvlak op de locatie als hierboven is vermeld.
U wenst advies over een tweeledige vraag: ten eerste of de uitbreiding van de veestapel bedrijfsmatig noodzakelijk is en of er alternatieven zijn; ten tweede of uitbreiding van de voeropslag noodzakelijk is en wat dan de benodigde omvang daarvan moet zijn.
Leden van de Agrarische beoordelingscommissie hebben voornoemd bedrijf bezocht op 12 maart 2021 en met de heer J.A. Schep de aanvraag en bedrijfssituatie besproken.

Bestemmingsplan

Het perceel ligt binnen het plangebied van het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011' van de (voormalige) gemeente Bergambacht. Op het perceel, voorzien van een bouwvlak, rust de enkelbestemming 'Agrarisch met waarden'. Volgens de (digitale) plankaart geldt voor een hoek van het bouwvlak, van de weg af gezien links achterin, de functieaanduiding 'specifieke aanduiding van agrarisch met waarden – mest- en voederopslag'.

De voor genoemde bestemming aangewezen gronden zijn, onder meer, bestemd voor (a.) reële grondgebonden graasdierbedrijven met inachtneming van het bepaalde onder c (artikel 3.1.1, lid a.).

Volgens het bepaalde in artikel 3.2 'Bouwregels' gelden ten aanzien van de in lid 3.1 bedoelde gronden, *gelegen binnen het bouwvlak*, onder meer, de volgende bouwregels:
b. nieuwe bebouwing is uitsluitend toegestaan indien deze noodzakelijk en doelmatig is voor de bedrijfsvoering; burgemeester en wethouders kunnen ten behoeve van deze toetsing advies inwinnen bij een agrarisch deskundige; en
n. voor het oprichten van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt het volgende:
4. de hoogte van sleufsilos mag niet meer bedragen dan 2,50 meter (artikel 3.2.2, lid b. en n. sub 4).

In artikel 1 'Begrippen' zijn de volgende agrarisch relevante begrippen opgenomen:
agrarisch bedrijf: een bedrijf dat is gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren, waarop een bedrijfsmatige, op de markt gerichte productie plaatsvindt, welke een wezenlijke bijdrage levert aan de inkomensvorming; met betrekking tot deze voorschriften worden onder het begrip agrarisch bedrijf niet begrepen agrarische hulp- of nevenbedrijven en landelijke bedrijven;
graasdierbedrijf: een agrarisch bedrijf dat afhankelijk is van grasland vanwege het houden van rundvee, schapen, of andere graasdieren of vanwege grasverkoop;
grondgebonden agrarisch bedrijf: een agrarisch bedrijf dat overwegend afhankelijk is van de bij het bedrijf behorende gronden als agrarisch productiemiddel;
ondergeschikte nevenactiviteit: een ondergeschikt bestanddeel dat minder dan 50% van de totale activiteiten van een bedrijf in omvang van bedrijfsgebouwen (in m³), in oppervlak van het bouwvlak (in m²) en in omzet bedraagt;
reëel agrarisch bedrijf: een agrarisch bedrijf dat, gelet op het aantal dieren, hoeveelheid grond en/of inrichting past bij ten minste een halve arbeidskracht.

Huidige situatie

De heer J. A. Schep (50 jaar), zijn echtgenote mevrouw G.A. de Wit (47 jaar) en de heer A. Vonk Noordegraaf (69 jaar) exploiteren in firmaverband (VOF) een melkveehouderij met kaasmakerij.

Daarnaast werken er nog 19 personeelsleden op het melkveebedrijf en in de kaasmakerij in vaste dienst en daarnaast nog 5 losse krachten.

Naast de vestiging aan de Zuidbroek 153 is er een tweede locatie van het bedrijf aan de Benedenheulseweg 11 in Stolwijk alwaar ook vee wordt gemolken. Deze locatie is in 2020 aangekocht met 46 hectare grond. Daar worden 120 melk en kalfkoeien gehouden.

Voor de agrarische bedrijfsvoering heeft de firma, volgens de aan onze commissie getoonde Gecombineerde Opgave (GO¹) 2020, de beschikking over een bedrijfsoppervlakte van 153,05 hectare grond in eigendom, 15 hectare geliberaliseerde pacht tot 6 jaar, 21,62 hectare erfpacht, 93,45 hectare eenmalige pacht en 5,83 + 46,56 hectare op basis van overige exploitatievormen.

In totaal is er 335,51 hectare grond in gebruik, hiervan is 250,63 hectare in gebruik als grasland, 23,56 hectare als natuurgrasland, 35,97 hectare voor de teelt van maïs en 25,35 hectare voor de teelt van tarwe.

Volgens de aan onze commissie getoonde GO 2020 werden op de locatie Zuidbroek 153 in 2019 gemiddeld 585 melk- en kalfkoeien, 178 stuks jongvee van 0 - 1 jaar en 89 stuks jongvee ouder dan 1 jaar gehouden.

Er zijn op verschillende jongveeopfoklocaties in totaal 228 stuks jongvee aanwezig. Op het melkveebedrijf aan de Zuidbroek 153 zijn de kalveren van 0 dagen tot 10 weken aanwezig. Daarna verblijven deze kalveren, tot ze ongeveer 4 maanden oud zijn, op het melkveebedrijf aan de Benedenheulseweg 11 te Stolwijk. Vanaf een leeftijd van 4 maanden tot 12 maanden gaan ze naar de jongveeopfoklocatie van de medefirmant A. Vonk Noordergraaf. Vanaf een leeftijd van 12 maanden tot 17 maanden gaat het jongvee vervolgens naar een gespecialiseerde jongveeopfokker (die geen medefirmant is). Op diens bedrijf worden de pinken gedekt en als ze drachtig zijn bevonden, gaan ze weer terug naar de eigen

¹ Gecombineerde Opgave voor de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO)

jongveeopfoklocatie (van A. Vonk Noordergraaf). Voor het afkalven gaan de pinken weer terug naar de melkveelocatie aan de Zuidbroek 153.

Er wordt per jaar ruim 6 miljoen kilogram melk geproduceerd en deze wordt op het eigen bedrijf bijna geheel verwerkt tot kaas en ook een klein deel tot verse zuivel.

Aanwezige bebouwing Zuidbroek 153:

- bedrijfswoning (117 m²);
- hooiberg (100 m²): in gebruik als ontvangst-, verkoop- en opslagruimte;
- ligboxenstal (5.376 m²): in gebruik voor de huisvesting van het melkvee;
- jongveestal: omgebouwd tot stal voor droge koeien, huisvestingscapaciteit van 70 grootveeboxen;
- openfrontstal (circa 688 m²), in gebruik voor de huisvesting van jongvee;
- kaasmakerij (circa 400 m²) in gebruik als kaasmakerij;
- kaasopslag (100 m²);
- werkplaats (circa 40 m²);
- diverse sleufsilos.

De ligboxenstal en de drogekoeienstal kunnen op dit moment 642 koeien huisvesten. De VOF heeft middels het zogeheten intern salderen ammoniakruimte gecreëerd in zijn natuurbeschermingswetvergunning. De manier waarop dit gebeurde is door middel van het vervangen van een traditionele roostervloer van de ligboxenstal die in 2011 is gebouwd door emissiearme vloer. Deze ombouw heeft tot gevolg dat de VOF meer melkkoeien kan houden op deze locatie.

Reden van de aanvraag / plan / nieuwe situatie

De aanvrager wil het bouwvlak van het perceel aan de Zuidbroek 153 vergroten ten behoeve van het legaliseren van 5 sleufsilos. Deze silos liggen grotendeels buiten het bouwvlak. Het gaat om de 5 achterste sleufsilos (liggend tegenover de andere sleufsilos) met de volgende afmetingen: 3 stuks van 20 x 4 x 1.20 meter, 1 van 50 x 10 x 3 meter en 1 van 50 x 12 x 3 meter (alle: l x b x h).

Gegevens

De gegevens in dit advies zijn gebaseerd op het door de aanvrager ingevulde 'Formulier Bedrijfsgegevens Aanvrager' en de informatie verkregen tijdens het bedrijfsbezoek.

Adviesvraag / beoordeling

Uw college wenst advies van onze commissie en stelt daartoe een tweetal vragen. Deze treft u hierna in cursief aan, waarna onze reactie volgt.

1. *Is de uitbreiding van de veestapel tot de door de in het kader van de Wet natuurbescherming aangevraagde omvang bedrijfsmatig noodzakelijk en zijn er alternatieven?*

De aanvrager heeft aanpassingen gepleegd op deze locatie door de jongveestal om te bouwen naar een stal voor drogekoeienstal met een huisvestingscapaciteit van 72 GrootVee boxen. Daarnaast heeft aanvrager de ligboxenstal (bouwjaar 2011) aangepast door een emissiearme vloer aan te leggen in de voorste deel van deze stal. Gevolg van het toepassen van een dergelijke vloer is de vermindering van stikstofuitstoot per koeplaats. Als gevolg daarvan ontstaat rekenkundig ruimte om de veestapel op zijn bedrijf verder te ontwikkelen.

Op deze locatie betekent dat een doorgroei naar 642 melk- en kalfkoeien. Het jongvee gaat naar elders waar de firma via het bovenstaande rouleringsschema het jongvee opfokt op meerdere locaties. De uitbreiding van het aantal stuks melkvee is noodzakelijk voor het bedrijf om zo ook de kaas- en zuiveltak zo efficiënt mogelijk te kunnen benutten. Om de vraag naar boerenkaas en zuivel te kunnen bedienen, is het wenselijk om nu ongeveer 6,5 miljoen liter melk per jaar te verwerken. Dit is melk van het eigen bedrijf aan de Zuidbroek 153 en van de op 2,5 kilometer afstand hiervan gelegen locatie Benedenheulseweg 11 in Stolwijk.

De aanvrager is nu in staat om de bestaande gebouwen op zijn bedrijf optimaliseren. Gelet hierop is onze commissie uit een oogpunt van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering van mening dat de uitbreiding van de veestapel noodzakelijk is. Het enige alternatief zou zijn de veestapel niet uit te breiden. Dat is vanuit bedrijfseconomisch oogpunt geen optie, temeer niet daar er reeds aanzienlijke investeringen zijn gedaan. Daarnaast speelt bij bedrijven van deze omvang ook een rol dat het werk en inkomen biedt aan meer mensen dan alleen de ondernemer zelf. Ook vanuit de verantwoordelijkheid daarvoor is het voor een bedrijf noodzakelijk om bedrijfseconomisch optimaal te functioneren.

2. Zo ja, is de uitbreiding van de voeropslag noodzakelijk en zo ja wat is dan de benodigde omvang van die voeropslag?

Alvorens in te gaan op de vraagstelling vermelden wij de gegevens omtrent de nu aanwezige silo's:

- 1 sleufsilo 25 x 8 x 1,1 meter (tussen de openfrontstal en de ligboxenstal)
 - 4 sleufsilo's 50 x 10 x 3 meter (achter de openfrontstal en voormalige varkensstal)
- Liggend tegenover de hiervoor vermelde 4 sleufsilo's (grotendeels buiten het bouwvlak):
- 1 sleufsilo 50 x 10 x 3 meter
 - 1 sleufsilo 50 x 12 x 3 meter
 - 3 sleufsilo 20 x 4 x 1,20 meter (in gebruik voor opslag bijproducten)

Alle sleufsilo's zijn onderheid. De silo's zijn aanvankelijk aangelegd zonder te onderheien en zakten nadien 1,5 meter vanwege de slappe bodem. Naar aanleiding hiervan zijn de elementen weer aan de kant gezet en is er in 2017 geheid om vervolgens alles weer terug te plaatsen.

De drie kleine silo's dienen voor de opslag van bijproducten en in de grote silo's wordt ruwvoer (roulerend gras of mais met een laag tarwe onderin of 1.300 ton perspulp) opgeslagen.

Naar de mening van onze commissie is er geen sprake van uitbreiding van de voeropslag; de sleufsilo's liggen er al sinds 2016. Daarbij zijn de 5 sleufsilo's die grotendeels buiten het bouwvlak liggen doelmatig en noodzakelijk voor de bedrijfsvoering. Dit is reeds in 2018 berekend c.q. vastgesteld. Wij verwijzen u daarvoor naar ons volledige advies 18 011 kw d.d. 20 februari 2018.

Wanneer de benodigde omvang van de voeropslag moet worden berekend, gaat onze commissie uit van de ruwvoerbehoefte voor 642 koeien op deze locatie. Dit melkvee wordt alleen vanuit deze locatie gevoerd. Het jongvee (op de diverse opfoklocaties) en de op tweede locatie aan de Benedenheulseweg 11 in Stolwijk wordt ruwvoer gevoerd vanuit het aldaar aanwezige ruwvoer en blijft voor onderstaande berekening buiten beschouwing.

Bij de berekening van de benodigde hoeveelheid ruwvoer op dit bedrijf zijn dan volgende uitgangspunten van toepassing:

- de maximaal mogelijke grootte van de veestapel op de melkveelocatie wordt meegerekend, te weten 642 melkkoeien;
- de melkkoeien nemen 120 dagen per jaar 5 kilogram droge stof in de wei op en worden niet meegerekend;
- de droge koeien (10% van het aantal koeien) en het jongvee op de melkveelocatie worden niet geweid en dus wel meegerekend;
- in de sleufsilos wordt per kuub opslag 220 kilogram droge stof opgeslagen;
- ruwvoeropname droge stof melkkoel: 14 kilogram per dag;
- ruwvoeropname droge stof droge koe: 11 kilogram per dag.

Dit leidt voor deze locatie tot de volgende behoefte aan ingekuild ruwvoer in kilogram (kg) droge stof (ds) per jaar:

Melkkoeien: $642 \times 90\% \times 14 \text{ kg ds} \times 365 \text{ dagen} = 2.952.558 \text{ kg}$
 minus $642 \times 90\% \times 5 \text{ kg ds} \times 120 \text{ dagen vanwege weidegang} =$ 2.605.878 kg ds

Droge koeien: $642 \times 10\% \times 11 \text{ kg ds} \times 365 \text{ dagen} =$ 257.763 kg ds

Behoeft melkveestapel aan ingekuild ruwvoer: 2.863.641 kg ds

Totale behoefte ingekuild ruwvoer in kuubs/jaar = **13.016 m³**
 ($2.863.641 / 220 \text{ kg ds per m}^3$)

Ter vergelijking het aantal kuubs aanwezige sleufsiloruimte:

$5 \times 50 \times 10 \times 3 \text{ meter} =$ 7.500 m³
 $1 \times 25 \times 8 \times 1,1 \text{ meter} =$ 220 m³
 $1 \times 50 \times 12 \times 3 \text{ meter} =$ 1.800 m³
 $3 \times 20 \times 4 \times 1,2 \text{ meter} =$ 288 m³

Totaal **9.808 m³**

De hiervoor gemaakte berekening leidt voor onze commissie tot de conclusie dat de nu aanwezige voeropslagcapaciteit minimaal noodzakelijk is voor het melkveebedrijf. Deze noodzakelijkheid constateerde onze commissie al voor het in 2018 aanwezige vee (zie ons advies 18 011 kw).

Ten slotte plaatsen wij nog de volgende opmerkingen. Om het ruwvoer goed te kunnen bewaren met het uitkuilen, is er altijd een bepaalde voersnelheid nodig zodat het voer fris en broeivrij blijft. Een voersnelheid van gemiddeld 2¹ meter per week is dan wenselijk.

De reden dat het bedrijf voor hoge wanden kiest, is dat er veel ruwvoer op een relatief beperkte plaats moet kunnen liggen. De lengte en de breedte met het aantal koeien bepaalt dan de hoogte van de wanden van een sleufsilos. Daarnaast moet in deze omgeving alles geheid worden waardoor een agrariër vanwege de kosten het aantal m² zo laag mogelijk wil houden en het optimum dan zoekt in de hoogte van de sleufsilowand. Dit is een trend die onze commissie constateert bij bedrijven die groeien en uit bedrijfseconomisch oogpunt logisch is.

Conclusie

Gelet op het vorenstaande is onze commissie van mening dat uit een oogpunt van een doelmatige agrarische bedrijfsvoering de uitbreiding van de veestapel noodzakelijk is; er zijn geen aanvaardbare alternatieven daarvoor. Voorts is de grootte van de aanwezige sleufsilo's in overeenstemming met de aard en omvang van het bedrijf en derhalve noodzakelijk en doelmatig voor de bedrijfsvoering.

Hoogachtend,

Stichting Agrarische Beoordelingscommissie
Namens deze,

L.O.

A.W. Gouderjaan, secretariaat